

CORRYVRECKAN KENNEN WIJ VOORAL VAN DE GELIJKNAMIGE EXPRESSIE VAN L-RDBEG, HET IS DE NAAM VOOR DE GROTE DRAAIKOLK TUSSEN DE EILANDEN SCARBA EN JURA. JE KUNT ER MET EEN BOOT NAARTOE VANUIT ARDFERN.

De Corryvreckan kun je maar beter serieus nemen.

Craignish Cruises verzorgt de twee uur durende tours die wildlife, zoals bruinvissen en zeeadelaars, en de draaikolk aandoen. De Corryvreckan is te aanschouwen bij vloed. De draaikolk veroorzaakt de nodige golven van drie tot vijf meter hoog en maakt het geluid van een snelstromende rivier. Lindsay Johnston is schipper van de *Venturer*. Hij heeft de tocht al vaak gemaakt voor toeristen en natuurliefhebbers. Hij toont een forse blauwe plek die de week ervoor ontstond toen een passagier door de golven zijn evenwicht verloor en tegen hem aanviel.

De boot is de opvolger van de *Sea Leopard II*, die in 2010 werd gedoopt met een fles Ardbeg Corryvreckan, door de manager van Ardbeg Mickey Heads. Een van de bekendste figuren die met de Corryvreckan in aanraking kwam, was de schrijver George Orwell, die in de jaren veertig op het eiland Jura verbleef en er zijn boek *1984* schreef. Orwell, wiens echte naam Eric Arthur Blair was, verdronk bijna in de maalstroom toen het bootje waarin hij, zijn zoon en zijn neef zaten, kapseisde. Hoe gevaarlijk de Corryvreckan wel is, toonde een experiment met een etalagepop aan.

Die werd in de kolk gegooid, verdween onder water om pas minuten later en vijfhonderd meter verder weer boven te komen, beschadigd door het schuren over de zeebodem. De Britse marine spreekt over 'unnavigable water' en de pleziervaart wordt afgeraden er te varen.

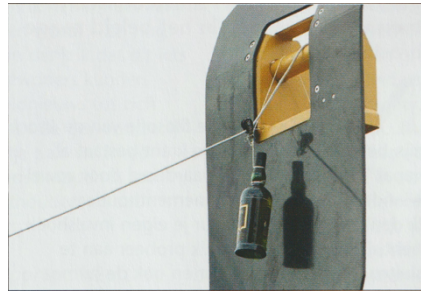
Grote draaikolk

Hoe werkt de Corryvreckan? Bij eb gebeurt er niet veel omdat het water relatief rustig wegstroomt naar de oceaan, maar bij vloed (springtij bij volle- of nieuwemaan) perst het water zich door de Sound of Jura. Doordat er op de zeebodem kuilen zitten alsmede een grote pilaar staat, ontstaat een grote draaikolk, de op twee na grootste ter wereld (de andere bevinden zich voor de kust van Noorwegen, Japan, Canada, Brazilië, Namibië en Nieuw-Zeeland). Bij windstilte zie je een rustig draaiende kolk maar bij harde westenwind ontstaan *standing waves* van wel drie tot vijf meter hoog. Dat was dus een golf waarop de *Venturer* een week voor onze komst botste en die schipper Lindsay Johnston de grote blauwe plek op zijn arm opleverde.

Ik was enkele maanden geleden op de *Venturer* en had daarvoor mijn moeder plechtig moeten beloven niet bij de Corryvreckan te gaan zwemmen. Dit naar aanleiding van een avontuur in 1986, in de Middellandse Zee bij Pisa, Italië. Ik was daar op vakantie met Geert, die nu mijn fotograaf is. We waren studenten. We stonden tot ons middel in een binnenwatertje, door twee gebogen pieren afgescheiden van de zee. Na vijf minuten tussen Italianen gestaan te hebben die niet konden zwemmen, besloten we door de opening naar de zee te zwemmen. We negeerden daarbij een schreeuwende badmeester en zwommen verder.

Tot we in de gaten kregen dat we door de stroming niet meer terug konden. Het duurde ongeveer twintig minuten eer we door de stroming heen waren, en we moesten een uiterste krachtsinspanning leveren om terug te komen naar het binnenwatertje, gadeslagen door uitgelopen Italiaanse strandgasten.

Die vonden het wel een sensatie twee roekeloze Hollanders te zien verdrinken. Met de badmeester kwam het niet meer goed. Ik heb zelden iemand zo hard zien schreeuwen. Nu, enkele maanden geleden bij de Corryvreckan, doen we het rustig aan. Zowel Geert als ik hebben onze zwembroek in het hotel gelaten en Wij gaan de maalstroom niet trotseren. Het enige wat we bij terugkomst in het hotel doen, is een duik in het zwembad en een kort verblijf in de jacuzzi. Ook leuk.

Legende

De Corryvreckan is natuurlijk een fenomeen dat al lang bestaat. De bewoners van de naburige eilanden kenden de kolk en de Noorse overheersers hebben er een legende aan verbonden. Het is een prachtige legende: de Noorse prins Braekan wordt de de proef gesteld door de vader van een prinses, niemand minder dan The Lord of the Isles, op wiens dochter de prins verliefd is. Hij mag met haar trouwen maar moet eerst zijn vaardigheden

Hij moet met zijn boot drie dagen en drie nachten de Corryvreckan doorstaan. De prins reist naar Noorwegen waar hij op advies van wijze mannen drie touwen laat maken, een van hennep, een van wol, en een van het lange haar van maagden. Elk etmaal mag hij een touw met een anker gebruiken. Het gaat goed tot de laatste nacht in de maalstroom. Het touw van maagdenhaar breekt, de boot wordt naar beneden gesleurd en de prins verdrinkt. De bootman en de hond van Braekan die overleven, slepen de prins aan wal en begraven hem in een grot. Een van de maagden in Noorwegen die later het drama verneemt, kan niet goed meer slapen van schuldgevoel. Het derde touw was niet sterk genoeg omdat ze geen maagd meer was.

